కిలా చేసింది ? అక్కడ బస్సెక్కితే మా వూరు రావడానికి గంటన్నర కంటే ఎక్కువ సమయం పట్టదు. అలాంటిది నిన్న ఉదయం బయలు దేరిన అమ్మఏమైంది? ఎక్కడకు పోయింది??...

అంతులేని ఆలోచనల మధ్య కారు చీకట్లో కాంతి రేఖలా నాలో తళుక్కున చిన్న మెరుపు మెరిసింది. జయతో చెప్పి అప్పటికప్పుడు మా వూరు బయలుదేరాను. అక్కడ మేమెవరం లేక పోయినా — పెద్దన్నయ్య పిల్లలూ, ఎన్నో ఏళ్ళ పాటు మాకు నీడనిచ్చిన యిల్లూ వున్నాయి. పిల్లలమీదా, ఆ యింటిమీదా అమ్మకు అంతులేని మమకారమని నాకు తెలుసు. ఎంత స్థోమితం లేకపోయినా ''ఆ యిల్లు వాళ్ళకొదిలేయండిరా'' అని అమ్మ అప్పుడప్పుడూ అనేది. తప్పనిసరిగా అమ్మ అక్కడికే వెళ్ళుంటుందన్న నమ్మకంతో— రెండు గంటల తర్వాత వూళ్ళో బస్‌దిగి — ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాను. నిమిషం తర్వాత నా నమ్మకం నీరుకారిపోయింది. మామ్మకనిపించడంలేదన్న సంగతి తెలియగానే వాళ్ళంతా కంగారుపడ్డారు. ఆ చుట్టుపక్కల వెతకమని వాళ్ళకు చెప్పి — అక్కడనుండి మా చిన్నన్నయ్య వూరు చేరుకున్నాను. నేను వెళ్ళేసరికి అనంత రావు తమ్ముడు ఆరేళ్ళ బుచ్చిబాబు అన్నం తింటున్నాడు. మిగిలిన వాళ్ళ జాడ లేదు.

''మీ నాన్నా, అన్నయ్యా ఏరి'' వాణ్ణి అడిగాను.

''ఇంకా ఇంటికి రాలేదు'' అన్నాడు బుచ్చిబాబు.

''మరి మామ్మేదిరా బుచ్చీ ?'' అనుకోకుండా ఆ ప్రశ్న నా నోటినుంచి వెలువడింది.

''కోపగించి మీ యింటికొచ్చేసిందట కాదేటి'' అన్నాడు నోరు సాగదీసుకొని బుచ్చి.

''ఎందుకు కోపగించిందిరా బుచ్చీ ?'' బుజ్జగింపుగా అడిగాను.

''మామ్మకు విరేచనాలవుతుంటే—బట్టలు పాడవుతున్నాయని అమ్మకోపంగా మాట్లాడింది. మామ్మేదో అంటే అమ్మ కర్ర తీసుకొని మామ్మ వీపుమీద కొట్టింది. మామ్మ ఏడుస్తూ సంచి తీసుకొని వెళ్ళిపోయింది...'' వాడింకా ఏదో చెబుతున్నా ఆ మాటలు నాకు వినిపించ లేదు. 'ఎంత దారుణం ? అమ్మనలా బాధ పెట్టడానికి వదినకు చేతులెలా వచ్చాయ్ ?' బాధతో నా మనస్సు విలవిల్లాడింది. నా కళ్ళల్లో నీళ్ళు చిప్పిల్లాయి. ఆ మరుక్షణమే కోపంతో నా నరాలు వుప్పొంగాయి... సరిగ్గా అప్పుడే వదిన లోపలికొచ్చి, ''అత్తయ్య కనిపించారా మధూ ?'' అంది నన్ను చూస్తూనే.

నా ఒళ్ళు మండిపోయింది, ''కనిపించారు. ఆ శుభవార్త చెప్పడానికే వచ్చాను'' అన్నాను, అతి కష్టంమీద కోపాన్ని నిగ్రహించుకుంటూ.

వదిన తెల్లబోయి — మరుక్షణం నా మాటల్లోని వ్యంగ్యాన్ని గ్రహించి తనూ నా వైపు తీవ్రంగా చూసింది.

''అమ్మకు మతిలేదనీ — వెంట మనిషినిచ్చి పంపాలనీ నీకు తెలియదా ?'' అన్నాను.

''తెలుసుబాబూ ... ఎందుకు తెలియదు ? పంపడానికి వారంరోజులు గడువుందని కూడా తెలుసు. మేము తినో తినకో ఆవిడకు పెడుతున్నాము. తిన్న దగ్గర్నుంచి బట్టలుపాడు చేసుకుంటూంటే ఎలా ఓర్చుకొనేది ? ఓర్చుకో లేక నిన్న చిరాకు పడ్డాను. అంతే ... ఆవిడకు రోషం పొడుచుకొచ్చి నీ దగ్గరకు వెళ్ళిపోతానని పట్టుబట్టి కూర్చున్నారు. ఎంత చెప్పినా వినిపించుకోలేదు. మీ అన్నయ్యేమో చేస్తున్న వ్యాపారం స్థిరం లేదని — ఆ గొడవలో పడి తిరుగుతున్నారు. సమయానికి ఇంట్లో ఎవరూ లేరు ... నా దగ్గర నాలుగురూపాయలుంటే యిచ్చి పంపించాను'' అంది తేలిగ్గా.

వదిన నిజం చెప్పలేదన్న విషయం నాకు స్పష్టమైంది. ఒంట్లో బాగుండని మనిషిని నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టి—వెళ్ళిపోతూంటే చూస్తూ వూరుకున్న వదిన అసలు వుద్దేశ్యమేమిటో నా కర్థమైంది.

అంతలోనే అన్నయ్య వచ్చాడు. జరిగిన సంగతి తెలియగానే అన్నయ్య మొహం కోపంతో జేవురించింది. నోటికొచ్చినట్టు వదినను తిట్టి పోశాడు. ఆవిడెందుకో ఏడుపు మొదలుపెట్టింది. చెయ్యవలసింది చేసి — ఏమీ ఎరగనట్టు ఏడవడం కొందరాడవాళ్ళ లక్షణం! అంతటితో ఆగకుండా ''అత్తగారు ఏమైపోయారో! ముసలిదాన్ని ఇంట్లోంచి వెళ్ళగొట్టానని అందరూ నన్నాడి పోసుకుంటారు ... '' అంటూ ఏడుపు స్థాయిని మరింత పెంచింది.

ఆపుకోలేని కోపంతో అన్నయ్య వదిన మీదికి చెయ్యెత్తాడు — ఆ చేతిని పట్టుకొని, అన్నయ్యను శాంతింపజేసి ''ఇప్పుడు ఆవేశపడి చెయ్యగలిగింది లేదు. అమ్మ కనిపించకపోతే

తెలిసిన వాళ్ళంతా మనల్ని దుమ్మెత్తిపోస్తారు. దున్నపోతుల్లా యిద్దరుండి కాటికి కాళ్ళు చాచుకున్న ముసలిదాన్ని కాలం తీరేవరకూ చూడలేకపోయారని చెవులు కొరుక్కుంటారు. అందుచేత ఆవేశం కట్టిపెట్టి ఏం చెయ్యాలో ఆలోచించు!'' అన్నాను.

''అమ్మ వెళతానంటే మామూలుగా మనిషిని తోడిచ్చి పంపిందనే నేననుకుంటున్నాను మధూ! ఇలా జరిగిందని నా కింతవరకూ తెలియదు. ఇప్పుడేం చేద్దామంటావ్?'' అని నన్నే ప్రశ్నిస్తూ అన్నయ్య దిగాలుపడి కూర్చుండి పోయాడు.

నేనేంమాట్లాడలేదు. మా మధ్య కొద్దిసేపు నిశ్శబ్దం రాజ్యం చేసింది. అప్పటికే రాత్రి పది దాటిపోయింది. సమయం గడుస్తోందేగానీ ఏం చెయ్యాలో నాకూ తోచడంలేదు. ఏది చెయ్యడానికైనా అమ్మ ఫొటో కూడా మాదగ్గర లేదు. వూరూరూ తిరిగి గాలించడం తప్ప మరో గత్యంతరం లేదనిపిస్తోంది. గోటితో పోయేదానికి గొడ్డలి వరకూ పోవడం అంటే ఏమిటో ఆ క్షణాన నాకు తెలిసొచ్చింది.

దగ్గరగా మూసివున్న వీధి తలుపు తెరుచుకొని హడావుడిగా అనంతరావు లోపలికొచ్చాడు, ''మామ్మ రాజమండ్రి బస్సెక్కడం నిన్న రిక్షా వీరయ్య చూశాడట'' అన్నాడు.

ఆ మాట వినడంతోనే అమ్మ రాజమండ్రి వరకూ వచ్చి — మా ఇంటికి చేరుకోలేకపోయిందేమోనన్న అనుమానం నాలో కలిగింది. అమ్మ రాజమండ్రిలోనే ఎక్కడోచోట కనిపిస్తుందన్న నమ్మకం నాలో చోటు చేసుకొంది. ఈ ఆలోచన కలిగిన మరుక్షణం ఇక అక్కడ నిలవాలనిపించ లేదు, ''ఇక్కడ నీ ప్రయత్నం నువ్వు చెయ్యి. మేము రాజమండ్రిలో యెంక్వయిరీ చేస్తాం'' అని అన్నయ్యకు చెప్పి — అనంతరావుతోబాటు

వృద్ధాప్యం నేరమా?

రోడ్డుమీదకొచ్చాను. ఆ సమయంలో బస్సులు అరుదుగా వస్తూ — పోతుంటాయి. బస్ కోసం నిరీక్షించి లాభంలేదని అటుగా వస్తున్న ఓ లారీ ఆపుజేసి ఎక్కి కూర్చున్నాం. సుమారు గంటన్నర తర్వాత బస్ స్టేషన్ సమీపంలో మమ్మల్ని దింపి వెళ్ళిపోయింది లారీ. ముందుగా బస్ స్టేషన్ దగ్గర్నుంచి వెతకడం ప్రారంభించాం...

సరిగ్గా అప్పుడే కుటుంబ సమేతంగా సినిమా చూసి వస్తున్న రాంబాబు మేస్టారు కనిపించారు. ఆయన మా ప్రక్క వీధిలోనే వుంటున్నారు. మా కిరణ్‌కు ఆయనే ప్రైవేటు చెబుతుంటారు — ''ఏదైనా వూరెళ్ళి వస్తున్నావా?'' అన్నారు నన్ను చూస్తూనే. అమ్మ సంగతి ఆయనకు చెప్పాను. విని చాలా నొచ్చుకున్నారాయన...

''ఎందుకా ముసలామెతో అలా ఫుట్‌బాల్ ఆడుతున్నారు! ఎవరు చూస్తే ఏం పోయింది చెప్పు? ఆవిడేం పట్టుచీరలూ, పంచదార అరిసెలూ, పౌడరూ, స్నోలూ అడుగుతుందా ఏమిటి? వేళకు గుప్పెడన్నమే కదయ్యా మీరు పెట్టేది. సరే, జరిగిపోయాక అనుకొని ఏం లాభం? ముందు పని చూడండి,'' అంటూ నా మొహం వాచేలా చివాట్లుపెట్టి వెళ్లిపోయారాయన.

నేను అనుకున్నంతా అయింది. వదిన తొందరపాటు వల్ల ఇంకా ఎందరు ఎన్ని రకాలుగా అంటారోనన్న భయం ఆ క్షణాన నాలో కలిగింది. మాస్టారన్నట్టు చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్నట్టయింది మా పని. ఆ చుట్టు ప్రక్క ప్రాంతాలన్నీ ఉదయం పదిగంటల వరకూ గాలించినా అమ్మ కనిపించలేదు. ఇక అమ్మ కనిపించదేమోనన్న నిరాశ నా నవనాడుల్నీ కృంగదీస్తోంది నీరసం, నిస్సత్తువ నన్నావరించుకున్నాయి. అనంతరావును వాళ్ళ వూరెళ్లమని చెప్పి నేను యింటికి వచ్చాను.

''అత్తయ్య ఎక్కడున్నారు?'' ఆత్రంగా అడిగింది జయ.

జరిగింది ఆమెతో చెప్పాను. ఆమె బలవంతం మీద నాలుగు ముద్దలు తిని, మా కిరణ్‌ని వెంటబెట్టుకొని మళ్ళీ అమ్మకోసం అన్వేషణ మొదలుపెట్టాను.

* * *

రాత్రి ఒంటిగంట వరకూ తిరిగినా ఫలితం దక్కలేదు. విపరీతంగా అలసిపోయిన శరీరం విశ్రాంతిని కోరుతుంది. తిరుగు ముఖంపట్టి రైల్వేస్టేషను దగ్గర కొచ్చేసరికి—రైలుకింద పడి ఎవరో చచ్చిపోయారని చెప్పుకుంటున్నారక్కడ. ఆ మాట వినడంతోనే భయాందోళనలతో నా శరీరం వణికిపోయింది. శిలలా అలాగే నిలబడిపోయాను. కొన్ని క్షణాల అనంతరం తేరుకొని ''ఎవరూ-ఏమిటి''ని విచారిస్తే— చచ్చిపోయిందొక వృద్ధుడనీ, అతడికి నలుగురు కొడుకులనీ తెలిసింది. నలుగురు కొడుకులున్న ఆ ముసలివాడికి ఇలాంటి చావు రావాల్సింది కాదని అక్కడంతా అనుకుంటూంటే—సిగ్గుతో కుచించుకుపోతూ యిల్లు చేరుకున్నాను. కిరణ్ పడుకున్నాడూవచ్చిన వెంటనే అలసటతో.

నేను కూడా పడుకున్నానన్నమాటేగాని నాలో దుఃఖం ఆగడం లేదు. అమ్మరూపం కళ్ళ ముందు నిల్చి నన్ను వెక్కిరిస్తోంది...'వెధవల్లారా ... కళ్లెదురుగా వున్నంతసేపు నన్ను వంతులేసుకొని నానా హింసా పెట్టారు. కనిపించకుండా పోతే ఎందుకురా ఏడుస్తారు?' అని అమ్మ నన్ను నిలేసి ప్రశ్నిస్తున్నట్టనిపించింది... ఎటూ తోచని స్థితిలో — యెనలేని దుఃఖంతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న నా సమీపానికి జయ వచ్చింది, ''సుమారు ఏడెనిమిది నెలలుగా ఓ క్రమపద్ధతిలో జరుగుతూ వస్తున్నది— అందుకు భిన్నంగా ఇలా ఎందుకు జరగాలి? అప్పటి కప్పుడు ప్రయాణమైఅత్తయ్య వచ్చేస్తూంటే చూస్తూ మీ వదినెలా వూరుకొంది? ఈ అనర్థానికి, మన అందరికీ మనశ్శాంతి లేకుండా పోవడానికి కారణం ఆవిడే. ఆవిడకు యిష్టం లేకపోతే ఇక్కడకు తీసుకొచ్చి దిగబెట్టాల్సింది. లేకుంటే ఉత్తరమైనా వ్రాసి వుండాల్సింది. ఇప్పుడు మనిషి కనిపించకుండా పోయారంటే ఎంత అప్రదిష్టో చూడండి!'' అంది కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకొని జయ.

జయ మాటలు నాలో మరింత మనః క్లేశాన్ని కలిగించాయి. ఆమె అన్నదాంట్లో చాలా మటుకు నిజం దాగివుంది. నిన్నటికి నిన్ననేగాక ఇంతకుముందుకూడా వదిన అమ్మను శారీరకంగా హింసించి వుంటుంది. మతి స్థిమితం లేనంతలో మనిషి కోపం చచ్చిపోదు. ఇదివరలో నాలుగైదు

ఇటీవల విజయవాడ 'రోటరీక్లబ్'వారు నిర్వహించిన కార్టూన్‌ల పోటీ విజేతలకి బహుమతి ప్రదానోత్సవ సందర్భంగా విచ్చేసిన కార్టూనిస్టులు. ముందు వరుసలో శ్రీయుతులు బొమ్మన్, తులసీరాం, ఎమ్వీఆర్, ఉత్తమ్, శేఖర్, బాలి, రోటరీ అధ్యక్షులు శ్రీ ఆకి ఆంజనేయులు, విఠల్, సుబ్రహ్మణ్యం, రాజు ఉన్నారు.

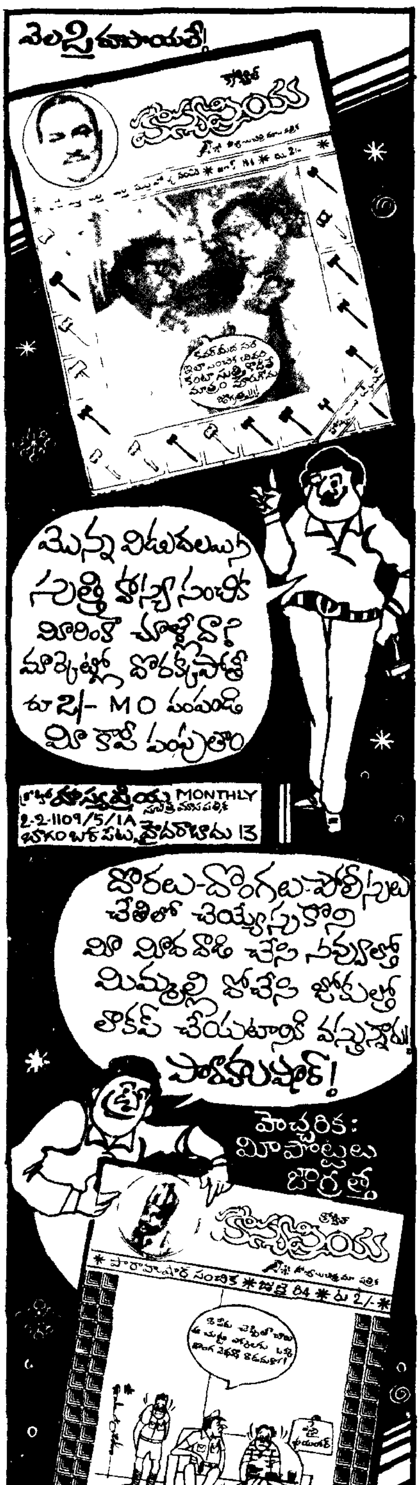

వృద్ధాప్యం నేరమా ?

పొర్లు 'మధూ, నేనిక అక్కడకు వెళ్ళనురా – నీ దగ్గరే వుండిపోతాను' అన్న అమ్మమాటలు ఆకస్మికంగా నాకు జ్ఞప్తికొచ్చాయి. ఆ మాటల కర్ధం నాకిప్పుడు బోధపడింది. బోధపడినా బాధపడినా అమ్మ ఇప్పుడు లేదు – కనిపించడం లేదు... కనిపిస్తూ కళ్ళెదుట వున్నన్నాళ్ళు – నేను ఒక్కడ్నే ఎందుకు చూడాలన్న స్వార్ధం నా కళ్ళు మూసేసింది.

అమ్మకు నేనొక్కడ్నే అయివుంటే ఇలా వంతులేసుకునే అవకాశం వుండి వుండేదా ? జన్మనిచ్చిన తల్లినీ – తండ్రినీ చివరి దశలో చూడ్డానికి మనిషికెందుకింత స్వార్ధం ? ఎందుకని అసహ్యం ? ? ఏదీ అసహ్యమనుకోకుండా భరించి, పాలిచ్చి, లాలించి పెంచి పెద్ద చేసిన తల్లికి పట్టెడన్నం పెట్టడానికి పరిస్థితులు సహకరించవా ? రేపన్నరోజున నేను, నా భార్యా, నా వదిన – యిలా ప్రతి ఒక్కరికీ ఎదురయ్యే సమస్యేకదా యిది. వృద్ధాప్యం మనిషికి నేరమా? వయస్సు మీదపడ్డ వాళ్ళ బ్రతుకులే ఘోరమా?– పెద్దన్నయ్య చనిపోగానే ఇంత దూరం నేనెందు కాలోచించలేదు ? నాలోని స్వార్ధం అమ్మను వంతులేసుకునే వూహకు రూపం కల్పించిందా? నాలో మంచి చెడుల సంఘర్షణ జరుగుతూ – భరించ శక్యంగాని బాధ మనస్సును చిత్రవధ చేస్తూండగానే భళ్ళున తెల్లవారింది

అప్పుడే అన్నయ్య వచ్చాడు. వినులవిందైన వార్త తెచ్చాడేమోనని నేను ఎంతో ఆశపడ్డాను- అన్నయ్య పెదవి విరిచాడు నా ముఖంలోకి చూసి బరువుగా నిట్టూర్చాడు.

జయ యిచ్చిన టీ త్రాగి అమ్మకోసం మళ్ళీ అన్వేషణ మొదలుపెట్టాం ? ''

* * *

అమ్మ మాకు కనిపించకుండా పోయి ఆవేళ కైదు రోజులైంది. ఈ అయిదు రోజులుగా కంటికి నిద్రలేదు; కడుపుకింత తిండిలేదు; మనసుకు శాంతిలేదు అటు పెద్దన్నయ్యగారి పిల్లలూ – ఇటు నేనూ, అన్నయ్యా, అనంత రావూ – అడిగినచోట అడక్కుండా – వెళ్ళిన వూరు వెళ్ళకుండా మతులు పోగొట్టుకొని – తిరిగి, తిరిగి అలసిపోయాం. అమ్మ జాడలేదు మమ్మల్ని కన్నతల్లి కనిపించలేదు

ఇక అమ్మ కనిపిస్తుందన్న ఆశ నాలో అంతరించిపోతోంది. ఆ మాట తలపుకొస్తేనే ఆనకట్ట తెగిన నదిలా నాలో దుఃఖం పొంగి పొర్లుతోంది. నిజానికి అమ్మ చనిపోయినా ఇంత వ్యధ అనుభవించేవాణ్ణికాదు – ఈ జీవిత నాటక రంగంలో ఆమె పాత్ర పరిసమాప్తి అయిపోయిందనే తృప్తి అయినా మిగిలివుండేది కనీసం ఇప్పుడా తృప్తికూడాలేదు. అనుక్షణం ''అమ్మ ఏమైపోయింది ? ఎక్కడుంది ?'' అన్న జవాబు లేని ప్రశ్నలతో సతమతమైపోతున్నాను అమ్మ

నీవూ .... రైతువే !

చీకటి పొలములో
ఆశ అనే మొక్కను నాటి
మధురోహల గొప్పులు త్రవ్వి
కరుణ రసాల ఎరువును వేసి
ప్రేమ అనే నీరును పోసి
వెలుగు పంటల కోసం
ఎదురు చూసే ''నీవు''
అందని భావాలకు
వెన్నెముకవు !

— మేడేపల్లి రంగవల్లి

మాకు దూరం కావడానికి కారణమైన వదిన మీద అంతులేని కోపం ముంచుకొస్తూంది . ఈ వృద్ధాప్యంలో, మతిలేని స్థితిలో అమ్మ ఎన్ని బాధలు పడుతుందోనన్న ఆలోచన నా అణువణువునూ దహించి వేస్తోంది ఆలోచించి ఆలోచించి మొద్దుబారిన మస్తిష్కంతో – ఇక ఆలోచించలేక -- ఇంటి వసారాలో వాలుకుర్చీ వేసుకొని, వెనక్కు జారబడి కళ్ళు మూసుకున్నాను

అలా ఎంతసేపు గడిచిందో తెలియదు ఎవరో పిలిచినట్టై చటుక్కున కళ్ళు విప్పాను. ఎదురుగా రాంబాబు మాస్టారు – అయిన ప్రక్కనే అమ్మ ! ఆమెవంక ఎమీ అంగా చూడబట్టి నా తల్లి అని గుర్తించగలిగాను కాని- ఏ మాత్రం దూరంలో వున్నా గుర్తుపట్టలే నంతగా మారిపోయింది ఆమె రూపం . మా వీధిలో ఇంటింటికీ తిరిగి అడుక్కునే ముసలావెకు, అమ్మకు ఏ మాత్రం వ్యత్యాసంలేదు కుర్చీలోంచి గభాలున లేచి, ఆనందోద్రేకంతో అమాంతం అమ్మను కౌగలించుకున్నాను కానీ, ఆమెనుంచి నేనాశించిన ఫలితం రాలేదు కళ్ళు చిట్లించి క్షణంసేపు నావైపు చూసి–చూపు మరల్చుకొంది అమ్మ

''అమ్మా ! నేనమ్మా మధుని నీ మధునమ్మా !'' అన్నాను ఆవేదనగా

''అత్తయ్యా నేను మీ జయని'' అంది అప్పుడే అక్కడకు వచ్చిన జయ – ఆమె వెనుకే వచ్చిన పిల్లలు అనుమానాస్పదంగా అమ్మను చూస్తూ నిలబడి పోయారు

అమ్మ మా అందరి వైపూ ఓ మారు చూపు సారించింది ''ఆఁ ఆఁ'' అని క్షణం తర్వాత''మూడు రోజులైంది బాబూ ముద్ద తిని గుప్పెడు మెతుకులు పెట్టించండి !'' అంది, అచ్చం అడుక్కునే మనిషిలా–జాలిగా–దీనంగా

నా దవడ మీద ఎవరో చాచి కొట్టినట్టయింది నా గుండెను పిడికిలితో పట్టి లాగినట్టయింది. ''చందమామ రావే జాబిల్లి రావే''

అంటూ తన చల్లని చేత్తో గోరుముద్దలు తినిపించి, చిటికెన వ్రేలంత మనిషిని– చెట్టంత వాణ్ణిగా చేసిన నా కన్నతల్లి ఆ చేయి చాచి, ఆ నోరు తెరిచి నన్నే అడుక్కుంటోందంటే– ఇంత కన్నా నికృష్టం మరెక్కడయినా వుంటుందా ? ఎంత నిగ్రహించుకున్నా ఆగకుండా నా కళ్లు ధారపాతంగా నీళ్లను వర్షిస్తున్నాయి.

"మధుమూర్తీ ! ముందు ఆమెకు స్నానం చేయించి భోజనం పెట్టండి. ఆమెకు కావాల్సిం దిప్పుడు మీ పరిచయాలూ, ఆప్యాయతలూ కావు – ఆకలి తీరడం " అంటున్న రాంబాబు మాస్టారి మాటలు వింటూనే కళ్లు తుడుచు కొని అమ్మను లోపలకు తీసుకెళ్లింది జయ

"అమ్మ మీ కెక్కడ కనిపించింది మాస్టారూ ?" అడిగాను, ఆయన వైపు కృతజ్ఞతగా చూస్తూ.

"ఎక్కడోనటయ్యా మధుమూర్తీ ! ఆమె మా వీధిలో అడుక్కుంటోంది. ఆవిడ మా గుమ్మం ముందుకొచ్చి 'కాస్త గంజి పోయిం చండి బాబయ్యా' అని అడిగేవరకూ నే నామెను గుర్తు పట్టలేకపోయాను నువ్వారోజు నాకు చెప్పకపోతే ఆవిడ నీ తల్లి అని నేనుకొని వుండే వాడ్నికాదు ఆవిడను గుర్తించిన మరుక్షణం నా మనస్సు ద్రవించిపోయింది" క్షణకాలం ఆగారు మాస్టారు. ఆయన కళ్లు సజలపూరితాలవడం నేను గమనించాను. సూటిగా ఆయన మొహం లోకి చూడలేక తల దించుకున్నాను

"ఇలాంటి వన్నీ చూస్తుంటే మనిషికి వృద్ధాప్యం భయంకరమైనదేమోననిపిస్తుం దయ్యా మధుమూర్తీ ! అడుక్కునే కొందరి జీవితాల్ని తరచి చూస్తే ఇంతకన్నా హృదయ విదారకమైన విషయాలెన్నో బయట పడతాయి ఏది ఏమైనా మధుమూర్తీ ! ఇలా మరోసారి జరక్కుండా చూసుకోండి. చెబితే మీకు కోపం రావచ్చునేమోగాని – వయస్సు పైబడ్డవాళ్ళను ఈ భూమ్మీద అప్పుడే కళ్ళు తెరిచిన పసిపాపల్లా చూసుకోవాలి వృద్ధాప్యం మనిషికి నేరం కాదయ్యా ! అది బ్రతికే ప్రతి మనిషికీ తప్పనిదీ - తప్పించుకోలేనిదీను నా మాటలు అర్థంచేసుకో మధుమూర్తీ ! నేను మళ్ళీ వస్తాను" అని రాంబాబు మాస్టారు వెళ్ళి పోయారు.

మాస్టారి మాటలు వాడి బాణాల్లా నా గుండెల్లోకి దిగాయి. కళ్ళముందు మెరుపులు మెరిశాయి – ఇక అమ్మను ఎక్కడికీ పంపకూడ దన్న నిర్ణయం ఆ క్షణాన తీసుకున్నాను. నన్ను కట్టుకున్నప్పట్నుంచీ కష్టాలను చిరునవ్వుతో భరిస్తున్న జయ – నా నిర్ణయానికి హర్షం వెలిబుచ్చుతుందనే గాఢ నమ్మకం నాకుంది... మనసుకు దెబ్బ తగిలితేనేకాని కొన్ని మంచి నిర్ణయాలు తీసుకునే బుద్ధి మనిషి కేర్పడదేమో ?...

* * *

ఓ వారం రోజుల తర్వాత "జయా ! 'ఓ తల్లి కథ' సినిమాకు వెళదాం పద" అన్నాను; "ఒద్దండీ, ఆ సినిమా నేనిక చూడను !" అంది జయ. ఆ తల్లి కథ కూడా నా తల్లి కథలాగే వుంటుందనుకుంటోందో – తనకు రాబోయే వృద్ధాప్యాన్ని తల్చుకొని భయపడు తోందో నాకు అర్థం కాలేదు ★

అంకితం

కనరాని లోకాలకు వెళ్ళిపోయినా ఎప్పుడూ నా కళ్ళముందుండే నా తల్లి చోడిశెట్టి సుబయ్యమ్మ – అన్న, వదినలు సత్యనారాయణ, చిన్నయ్యమ్మగార్లకు నిండు మనస్సుతో నమస్సులర్పిస్తూ...

— లక్ష్మి శ్రీనివాసన్

ఇ‘వేమన’ పద్యాలు

తనువు నడవిజేసి తనలో నె గూర్చుండి
తపము చేయలేక తపసులెల్ల
నడవియందు బోయి నలజడి పడెదరు
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ.